

ורכב מאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפלה בפרשה

להודות על כל אשר צנה ה'

"וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמור זה הדבר אשר צנה ה'" (ב)

דרש האדמו"ר מצאנז בעל ה'שפע חיים':

אמרו חכמים (חלוני א): "אין אדם נוקף [פוצע] אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזו עליו מלמעלה"; על האדם להאמין כי כל הקורות אותו בחייו, ובכללם אף הפרטים הקטנים ביותר, נעשים בהשגחה פרטית. וכבר כתב הרמב"ן (שמות י טו): "אין לאדם חלק בתורת משה רבנו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכלם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם". מיום כף תקנו חכמים שיפתח האדם את יומו באמירת ברכות השחר שבהן הוא מודה לקדוש ברוך הוא בפרטות על כל הטובות שעושה עמו, ובאמצעות אמירתו מפגים שכל הטובות שזוכה בהן באות לו בהשגחה פרטית מאת ה'.

יסוד זה נרמז בפסוק שלפנינו: "וידבר משה אל ראשי המטות" ללמד "לבני ישראל" שעל כל דבר הקורה עמם עליהם: "לאמור: זה הדבר אשר צנה ה'".

שפע חיים תשנ"ה

לנשק את הספר ולפתח את הדי

"איש כי ידר נדר לה' או השבע שבעה לאסור אסור על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה" (ב)

פעם הזמן המגיד מקלם לשבת באחת מעירות אירופה. בבקר יום השבת הבחין כי בעת שמוציאים את ספר התורה לקריאה, אין המתפללים מנשקים את ספר התורה בפייהם, אלא נוגעים בו באצבעותיהם ואחר מנשקים את קצותיהן. לאחר סיום הקריאה נוכח המגיד לראות עוד כי הנבאי מכה על הבימה ומכריז כי מי שלא ישלם את הנדרים שנגד בעת העליה לתורה, לא יזכה יותר לעלות לתורה...

עם סיום התפלה הזמן המגיד לשאת בפני המתפללים דברי כבושין כנהוג, ובין דבריו אמר את תוכחתו המסרת: "בעירתיכם - עולם הפוך ראיתי. בכל קהלות ישראל מנשקים את התורה בפה, ונותנים צדקה בידי, ואלו אצלכם נוכחתי לראות כי מנשקים את התורה בידי, ונותנים צדקה בפה..."

פרדס יוסף קדושים אות כח

ענית אמן מכלל הברכה

"כי לא מלאו אחרי" (לב יא)

ראשי התבות: "כי לא מלאו אחרי" - הם בגימטריה צ"א בגימטריה של 'אמן', ללמד כי תבת 'אמן' היא הממלאת ומשלימה את הברכה. וכפי שכתב המשנה ברורה (א"ח קס"ז כ): "שענית אמן היא גם כן מכלל הברכה".

י"ד בני אמונים, הרב יעקב דב מרמון שליט"א

ובצל כנפיך תסתירנו - מנפסי המקטרגים

"ואם לא תעשון כן הנה חטאתם לה' ודעו חטאתכם אשר תמצא אתכם" (לב כג)

דרש הרי"ב ז":

כידוע, מכל מצוה שאדם עושה נברא מלאך מליץ טוב ומכל עברה נברא מקטרג. המלאך שנברא מעשית מצוה מחפש אחר עושה המצוה, ואלו המקטרג מחפש אחר מי שברא אותו בחטאו. לכה התפון משה באומרו: "ודעו חטאתכם אשר תמצא אתכם".

על כך אנו מבקשים בתפלת ערבית: "ובצל כנפיך תסתירנו", וכמו כן בסדר הסליחות אנו מבקשים: "תביאנו צל ידו תחת כנפי השכינה" - שאף על פי שחטאנו, יסתירנו הקדוש ברוך הוא מפני המקטרגים שנבראו מחמת חטאינו, לבל ימצאו אותנו.

נמוקי רי"ב ז' ויצא

ברכת הארץ - ברוחניות ולא בגשמיות

"והורשתם את כל ישבי הארץ מפניכם ואבדתם את כל משפחתם ואת כל צלמי מסכתם תאבדו ואת כל במותם תשימדו" (לג ג)

אמרו חכמים (ברכות מט א) כי מי שחותם את הברכה השניה של ברכת המזון בלשון: "ברוך אתה ה' מנחיל ארצות" במקום: "על הארץ ועל המזון", וכן מי שחותם את הברכה השלישית בברכת המזון, בלשון: "ברוך אתה ה' מושיע את ישראל", במקום: "בונה ירושלים" - "הרי זה בור".

באר החתם סופר:

החותם בלשון 'מנחיל ארצות' או 'מושיע את ישראל', מגלה דעתו כי הוא רואה בנחלת ארץ

ישראל הטבה גשמית גרידא; כביכול אין הבדל מהותי בין ארץ ישראל לשאר הארצות, וכפי שכל אמות העולם זכו בחבל ארץ שבו יוכלו לשכון במנוחה, כך זכתה אמתנו בארץ ישראל רק כדי שיוכלו לשבת בה במנוחה ולשבע מ טובה.

הסובר כן אינו אלא 'בור', המחשב ומקדש את חיי העולם הזה. שכן הסבה האמתית שמחמתה עלינו לשמח ולהודות על ירשת הארץ אינה אלא מחמת קדשתה הייתה והמצוות הרבות התלויות בה. על כן תקנו חכמים שבהודאתנו על הארץ ועל ירושלים נתיחס לעצם מעלתו הרוחנית - 'על הארץ' ובונה ירושלים', ולא לטובה הגשמית הצומחת לנו מהן.

תורת משה' מהדורה תליתאה עקב

תפלותינו על הגאולה נמנעות בשביל מזון וכסות

"וישב בה עד מות הפהו הגדל" (לה כה)

במסכת מכות (א א) מבאר שאמו של הפהו הגדול היתה מספקת מזון וכסות ליושבי עיר המקלט כדי שלא תפלו על בנה שימות.

נדמה לעצמנו; יושב הגולה ביד עם מתי מעט גולים כמותו, מתק לחלוטין ממשפחתו וקהלתו; הפתרון היחיד העומד לרשותו כדי שיוכל לצאת ממצבו הקשה הוא בכך שיתפלל על פטירתו של הפהו הגדול - הכי בעבור טובה קלה של מזון וכסות יותר על חרותו!?

באר רבי זלמן סודרצקין: אמנם אמת הדבר כי אספקת מזון ולבוש לא תמנע מהגולים מלהתפלל על מות הפהו הגדול, אולם יש בידה כדי להוריד מכחה. שכן תפלה הנאמרת מתוך עני ומחסור, קרובה יותר להתקבל מתפלה הנאמרת מתוך שבע ורוחה, ככתוב (תהלים ס"ד): "כי שמע אל אבוינים ה' ואת אסיריו לא בזה".

עוד יש שבאר כי עד כמה שעבדה זו נראית לעינינו כמפרכת, הלא אם אף נתבונן נראה שאף אנו מתנהגים כך; שרויים אנו בגלות ארפה ומרה, אפופה בקשיים רוחניים וגשמיים. בידינו להתפלל על הגאולה שתביא לנו טובה נצחית, ובפעל איננו עושים זאת אלא בשעה שאנו נתונים בצרה, ואלו בשעה שמזוננו מצוי לנו ברוחה מתרשלים אנו מלהתפלל על הגאולה - היתכן!?

אגונים לתורה; 'אהל משה' [לרמ"י שיינקמן]

ביום רביעי ה' באב יחול יומא דהלולא של האר"י הקדוש, עליו העידו שהקדיש מדי יום מזמנו הקיר מפז כדי לענות אמן אחר ברכות השחר של מתפללי בית מדרשו, כפי שהביאו מאורי הדורות:

• האר"י הקדוש היה עונה אמן אחר המברכים ברכות השחר בבית הכנסת, אפלו היו מאה היה עונה אמן אחריהם (שערי תשובה' א"ח ו 1).

• "איתא בכתבי האר"י ז"ל שהיה שומע ברכת השחר אפלו ממאה אנשים. אף על פי שהיה יכול ברגע אחד ליחד כל העולמות, אפלו הכי לא השגיח על זמנו לשמע אפלו מאה פעמים, הנותן לשכני בינה וכל הברכות" (סדר היום' לבית אהרן מקרלין).

אפלו מאה פעמים

יגדל (ג): העקר השנים עשר - ביאת המשיח

האמונה בביאת המשיח

העקר השנים עשר מחייב אותנו להאמין באמונה שלמה כי עתיד מלך המשיח להתגלות ולבא לגאולנו... כפי שהבטחנו בתורה ובנביאים. ואף על פי שכבר מאות ואלפי שנים אנו מצפים לביאתו והוא מתממה מלבוא, עם כל זה מוכיבים אנו להמשיך ולצפות לו, ואין לנו לקבץ ולחשב את זמן הוצאתו, אלא עלינו להאמין ולהתפלל לבואו בכל יום.

עוד עלינו להאמין כי מלך המשיח יהיה מצד דוד ושלמה, שאין מלך לישראל אלא מבית דוד ומצד שלמה, ויהיה גדול בחכמה ומעלה יותר מכל המלכים שהיו מאז ומעולם (פיה"מ לרמב"ם סנהדרין הקדמה לפ"ה).

הרמב"ם (מלכים א) כותב שהמסופק או המזולזל בענין ביאת המשיח, הרי זה כופר בתורה, וכן: "כפרות בלעם... נבא בניני המשיחים: במשיח הראשון שהוא דוד שהושיע את ישראל מיד צריהם, ובמשיח האחרון שימנעו מבניו שמושיע את ישראל מיד בני עשו, ושם הוא אומר (בסדר כ"ז): אראנו ולא עתה - זה דוד, אשורנו ולא קרוב - זה מלך המשיח".

הסמ"ק (מגוה א) כתב שהאמונה בביאת הגואל כלולה בחיוב האמונה בה' שהיא יסוד כל התורה כלה. שכן בצווחו (שמות כ"ב): "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים", אשר הקדוש ברוך הוא: "כשם שאני רוצה שתאמינו בי שאני הוצאתי אתכם, כך אני רוצה שתאמינו בי שאני ה' אלוקיכם ואני עתיד למצב אתכם ולהושיעכם".

לחיות בצפייה לביאת המשיח

הרמב"ם (פסח ב) בבראך את חיוב האמונה בביאת המשיח, (שם): "וכל מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה ובנבי". מדברים אלו למד הגר"ז סולוביצ'יק בדרוש פ"א אין די להאמין בביאת המשיח, אלא אם חזקה להאמין שיכול הוא לבא בכל רגע, ומתוך כך לחכות תמיד לבואו. שכן מי שתאמין באמת שהמשיח יכול לבא בכל רגע, בהכרח יצפה ויחכה לו בכל עת, ועל כך אנו אומרים בתפלה: "כי ישועתך קוֹנֵנו כל לילה היום" - אנו מתלאים את כל יומנו בצפייה לישועה.

מסדר שלוש עשר העשרים הביע את הרעיון האמור בכך שסדר עקר זה בדרך שאלה ותשובה: "אני מאמין באמונה שלמה בביאת המשיח, ואף על פי שיתממה, עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבא". לאמר: מלבד עצם האמונה בביאת המשיח, מחיבים אנו להאמין ולחכות שיבא בכל רגע, ואין בעקבה שהוא מתעכב לבא, כדי לגרע כמלוא הבינה מחוכנתו לצפות בכל יום שיבא (פניני רבנו הגר"י ע"ה פה).

על הרבי בעל האמרי אמת' מוגר מספר כי נמנע מלעלות לחר הזיתים, פעם הספיר את טעמו לאחד ממקורביו: "הן הכל יודעים מה שאמר בנבואת זכריה (י"ד) על העתיד לבא: ונבוקו ר' יהושע מחיזו מורחה ויחיה גיא גדולה מאד, ויהי חצי החר צפונה ויחיה נבנה; כיצד אין העולם חוששים לעלות לה, שמו יבא המשיח באותה שעה? אלא מאי, בודאי אומרים הם בלבם כי אין מסתבר שיבא המשיח בדין באותו דקות שהם נמצאים על החר, והרי אסור לנו להסיח דעת מהתקנה לבואו אפלו לרגע אחד?" (אמרי אמת' לקוטים ע"ה קכא)

הצפייה - תנאי לישועה

הצפייה לגאולה אינה רק חלק בלתי נפרד

מהאמונה בביאת המשיח, אלא היא אף תנאי לזכות בביאתו. וכפי שכתב הפני"ט (בית אלקים שער התפלה פרק ז'): "כי המצפים אליה זוכים לראות בשמחת הגאולה, ושאינם מצפים לה אינם זוכים". לפיכך תקון הפיטון לומר: "ישלח לקץ הימין משיחנו לפדות מחפי קץ ישועתו" (מגיד דק"ן בסדר שער הרחמים).

המשיח רבי יחזקאל רובינשטיין אמר כי כשם שבני ישראל לא נגאלו ממצרים עד ששקעו לה בתפלה, כך אף בענין הגאולה העתידה; ככל שיחם האדם אל לבו את המצב העגום שבו שרויים ישראל בגלות, ומתוך כך יזעק ויכון בתפלה לבוא הגאולה, כך יזכה לראות בביאת הגואל (אור יחזקאל - אמונה עמי רסד, רפח).

רגיל היה הדרשן הקדום רבי משה פהנא מגייטש לעורך בנוגע לשמים מן הברכות שבהן מוקשים אנו על הגאולה, שמבלי משיח רבים יזולזלים בענין אמן עליהו: לאחר ברכת "המחזיר שכינתו לציון" תקפו הצבור לומר "מודים דרבנן, ולא שם לבו לענות אמן" כראוי. וכן לאחר ברכת "הפורש סכת שלום... ועל ירושלים", לא נזר הצבור בענין אמן' שחמת אמירת 'שמר' ושמר' הלאה. הוא אף מעיד על אודות חסיד אהרן שהתענה כדי למצב תשובה משמים על הסבה להתארכות הגלות, ונענה שהגאולה מתעכבת לפי שאין עונים אמן על ברכות אלה (דר' משה לוי א').

בשם הבית הלוי' הובא רמז לכך מהספוק (שיעב כ"א): "למען ציון אלהינו ולמען ירושלים לא אשקוט". כלומר, על כך שאין העולם נזהרים בענין אמן אחר ברכת 'המחזיר שכינתו לציון' ואחר 'הפורש סכת שלום... ועל ירושלים', הקדוש ברוך הוא אינו מחשה ושושט, אלא תובע את עוון אי ענית אמן ובשל כך מתעכבת הגאולה (עולם עשיה' דף ק"ב).

קץ הימין - קץ הימים

בפיטו יגדל' נסח עקר זה בלשון: "ישלח לקץ הימין משיחנו לפדות מחפי קץ ישועתו". בפשטות "קץ הימין" - משמעותו קץ הימים (ש"י דנצאי ב' י'). אולם טמונה בכך משמעות עמוקה, על פי לשון הפסוק המדבר על אודות יציאתנו לגלות (איכה ב' א): "השיב אחור ימיו מפני אויב". פשהגלה האויב את ישראל, השיב הקדוש ברוך הוא את ימינו לאחור מלהלחם בו, ואולם בימות המשיח יהיה קץ לגלות: "השיב אחור ימיו", ויחזיר הקדוש ברוך הוא את ימינו לפניו כדי להלחם בשואני ישראל ולפדות את ישראל (ש"י פסחים ט"א ד"ה קז).

עוד פרשו: 'מין מרמו למדת הרחמים, ואלו שמואל' מרמו למדת הדין (ראה שמוט ט"ו). לכך מכנים אנו את הגאולה "קץ הימין" לפי שמצפים אנו שבבואו יחזר' נגאל במדת הרחמים, מבלי שנסבל מחבלי משיח (צ"ח פסחים פ"ה).

עוד יש מי שפרש שיש שני אפנים שיכולה הגאולה לבא. יש אלה 'בעתה' הינו פשוטו שנקבע לה, ויש אלה של 'אחישנה', שהקדוש ברוך הוא יחיש וימחר את הגאולה לפני זמנה (ראה סנהדרין צ"ח א): 'קץ הימין' הוא כנוי לגאולה בזמנה, בבוא היום המיניע לגאולה, ואולם 'קץ הימין' הוא כנוי לגאולה של 'אחישנה' שימחר הקדוש ברוך הוא לגאולנו במינו, ועל אלה זו אנו מבקשים (סדר 'זכור שלום').

ישלח הקדוש ברוך הוא לקץ הימין - באחרית הימים, משיחנו כדי לפדות את אלו שהם מחפי קץ ישועתו.

התפלה שתלויה היתה בהחלטה

הגאון הצדיק רבי יהודה זאב סגל זצ"ל ממנצ'סטר, מי שפנה בחבה והקפץ חיים של אירופה' נודע בישראל כצדיק יסוד עולם. במשך שנים רבות שמש כראש ישיבת מנצ'סטר, ובה העמיד תלמידים למאות ולאילים. מהם רבים אשר האירו פני תבל בתורתם ויראתם.

רבי יהודה זאב נודע כעמוד התפלה. תפלותיו בכל יום היו נוקטות באריכות מפלגת, בהשתפכות הנפש במעונות שליש. לצופים מן הצד היה נראה ככובל הוא עומד בעיקלה של יום הפורים. רגיל היה לומר כי ההשקעה בתפלה היא ההשקעה הפדאית ביותר, באשר כל חיי האדם תלויים בה.

מפרסם היה עוד בהירותו המפלגת בשמירת הלשון ובמסירותו נפשו להפצת למוד הלכותיה בישראל. והיה אומר כי הרוצה שהתפלות היוצאות מפיו תעלינה לרוצו, חייב לשמור מכל משמר על פיו ולשונו. שאלה חמירות דמו את התפלה לחץ ואת הפה לקשת, וכפי שקשת פוגמה אינה יכולה לירות את החץ למרחוק, כך כשהפה אינו נקי, התפלה אינה יכולה להתקבל כראוי.

לרב הירויות בשמירת הפה והלשון, לא יפלא כי שמו יבא למרחוק כמי שברכותיו מתקבלות. מתוך כך רבים מכל רחבי תבל היו נוהגים למענו ויהיה להתברך מפיו לישועה. לא רבים ידעו כי רבי יהודה זאב לא היה מסתפק בנתינת הברכה גרידא, אלא אף היה נושא תפלה ורחמת בעד מביאת הישועה.

מעל כל זאת, נודע רבי יהודה זאב באהבתו היתרה לתלמידיו ובמסירותו הרבה להעמדתם כמקור אורה בתורה וביראה, משך, לא יפלא כי כשגשג אליו אחד מתלמידיו הצעירים ושח לו את צרתו כי זה עתה התבשר שבגופו מקנת הקשה שבמחלות והרופאים אינם נותנים ספויים רבים להחלתו, התעטר ראש הישיבה בצער נורא, ככובל מדבר הלה בכנוי חסידו.

רבי יהודה זאב כנס מיד את תלמידיו הישיבה והורה לכלם להרעיש ועולמות בתפלה, בד בבד הרעיק על הבחור החולה טללי נחם ויעודו בדברי אמונה ובטחון בקדוש ברוך הוא שבתים והמות בקיו ובכרונותו יוכל לקרע את הגזר בן רגע.

הבחור שפחתו היו מכרים היטב לראש הישיבה. אביו היה 'פעל בית' ירא שמים שעמל קשות לפרנסתו. הוא שלח את כל בניו ללמד בישבת מנצ'סטר עד ששואיהם, אולם דגל כעקרון חיים בכך לבחור הנשואים יצאו מעולם התורה לעבודה בעסק המשפחתי. רבות עמל רבי יהודה זאב לשכנע את האב לשנות את דעתו, אולם האב שתכנן לבו מנעריו אף הוא על עקרונ חיים זה, לא השתכנע.

עתה, לרגל המצב הקשה שאלינו נקלע הבן, הזמין ראש הישיבה את האב לפגישה דחופה. כצפוי האיש האב לפגישה בפנים נפולות שהביעו את שברו לבו בידוע כי תניו של בנו מנחים על כך המאונים.

עם כניסתו לתוך פתח רבי יהודה זאב ואמר לאב: "זה עתה שמעתי מבנך על מצבו החמור. לפי דעתי אסור לכם להתאושש מן הרחמים, וראוה תקוה גדולה כי בעזרת ה' הוא יצא מאפלה לאורה, ואולם, ברור הדבר כי לנכח המצב הקשה נדרש מכם דגל כדי לקרע מעליו את רע הגזר. הרחמי רבות בדבר והנעתי' מלסקנה ברונה, כי אם תתחייב בהכבחה וגמורה כי במקרה שיתרפא בנך תעשה לה כדי שיקדיש את חיו לתורה ולעולם לא ימשל מאפלה, אני מבטיחך באמנה כי במתרה הוא יבא יתרפא לחלוטין ממחלתו".

האב שרשע אמן מלא לראש הישיבה, רעש ונגש לשמור על הדברים הברורים שיצאו מפיו. ונתקף דקות ארוכות לא הצליח להוציא הקו מפיו: על כך המאונים עמדו חיו של בנו מצד אחד, ודרך החיים שדגל בה - מן הצד השני.

היתה זאת החלטה קשה בעבורו. שכן מעבר לתאוה על השמירה מבנו, היה עליו להתחייב כלכלית להחזיק אותו ואת משפחתו לארך ימים ושנים. הוא התקשה להשיב תשובה מידית ובקש מראש

הישיבה ארפת זמן. רבי יהודה זאב הביט בהנהגה מהולה ברחמים באיש שישב מולו, אולם לא אמר דבר. והאיש פנה לצאת מן החדר בכריזם נוטלות.

בימים שבהם המתין ראש הישיבה לתשובתו של האב לא חדל מלהתפלל בעד תלמידו האהוב, ובד בבד אף לחנן את רוחו השבורה ולהפיח תקווה בנפשו. מצבו הלך והדרדר ומראהו הלך והורע, וראש הישיבה לא יכול היה לעמד מנגד.

כאשר שבועים חלפו מאז ומצבו של הבחור רק מרע ומרע, קרא ראש הישיבה לתלמידו ובקש ממנו למסר לאביו בדחיפות כי הוא עדין מצפה לתשובתו. אלא שלא עדין לא היה האמץ לקבל את ההחלטה...

חוקפה נוספת חילפה. הבחור החלוש כבר בקשי הופיע בבית המדרש, ולפתע הגיעה השמועה הקרה כי נבכת אחת מצבו החמיר והפך קריטי. מערכות גופו קרסו לחלוטין, והרופאים שגאשו מחיו נאלצו להודיע להוריו כי עליהם להתכונן לגרוע מכל. מדבר היה מבחינתם בענין של שעות או ימים ספורים...

הפעם כבר לא היה האב מסגל להתלבט. כל עוד רוחו ובקרבו הוא רץ לחדרו של ראש הישיבה לשכנעו, וימיד עם כניסתו לחדר הכריז: "החלטתי להסכים לרגל דבר ראש הישיבה. החלטתי כי אם בני יבא יעשה הכל כדי שלא ימוש מאפלה של תורה עד סוף ימיו!"

רגעים ספורים לאחר מכן החלה תפלת מנחה בהיכל הישיבה. ראש הישיבה נעמד בתפלה רותמת כדרכו, וכשסיים הצבור להתפלל עדין עמד בצעוקה של תפלת שמונה עשרה. בני הישיבה שחרדו לגורל חברם, שתלוי היה בין חיים ומות, נותרו בבית המדרש. הם לא יכלו להתיק את עיניהם מדמותו של ראש הישיבה שדומה היה בעיניהם לכהן הגדול העומד בקדש הקדש הקדשים.

הגיעו לתפלת אלוקי נצור' גבר מעט קולו, והעומדים בקרבתו יולדים היו לשמע כיצד הוא שופך שיחו לפני קונו כבן אל אביו ואומר במלים פשוטות:

"רבנו של עולם, שלוש פעמים הבטחתי שאם יקדשו חיו של הבחור בתורה - יתרפא ממחלתו. אגא, ראה אז לנגד עיניך את מסירות הגוף שדקדשה מהאב כדי להסכים לך, ועמה השא תתחייב להחזיק את בנו כל חיי בעולמה של תורה, עשה נא שהבטחתי תתקיים..."

בהנה ובהנה הארץ רבי יהודה זאב דקות ארוכות בדברי תפלתו והפרידו, ומשברגע רוחו והוא פסע לאחור בעושה שלום, פשטה אנת רוחה בקרב בני הישיבה. הם חשו בנפשם כי עתה אכן הישועה קרובה.

שעות לאחר מכן התבשרו כל בני הישיבה בבשורה המשמחת כי בפתע פתאום חלה תמונה קיצונית במצבו של הבחור שכבר היה נתון בשערי מות. הוא פקח את עיניו למול עיניהם הנדממות של הרופאים ובקש לשחות מים.

בימים הבאים מצבו הלך והשתפר. הרופאים שהתקשו להאמין הריצוהו לבדיקות חוזרות ונשנות, ומאחת לשנייה נראה היה כי אכן הפחית הלקה ונסיגה עד ששעלקה כליל. כמה שבועות לאחר מכן כבר שב הבחור לחבש את ספסלי בית הלימוד ששהו בריא ושלם.

האב שנוכח בנס הגלוי עמד בגבורה בהתחייבותו, וימים זה ואילך הוא עשה הכל כדי ששבו יכל לשקד על התורה ללא מפריע. הבחור אכן הלך ויפרח, ובהגיעו לפרקו התחמם עם בת תלמידת חכם שכל שאיפתה היתה שבעלה יגדל ויחמלה בתורה. האב המשיך להחזיק באמן מלא את הבית הגדול והלבן ובנה והתרחב לנגד עיניו. במהלך השנים שחלפו מאז זכה לראות את בנו ממעלה בתורה דרגה אחר דרגה. כיום הוא נודע כאחד מחשובי תלמידי החכמים באנגליה הפוקדים את כל חיו ללמוד התורה והירפאתה לעדדים.

שיב ההתקוות' ח"ב עמ' תצב

shay שבויע